

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 9.4.2014
COM(2014) 221 final

2014/0124 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS

**pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön edistämistä käsittelevän
eurooppalaisen foorumin perustamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2014) 137 final}

{SWD(2014) 138 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

EU:ssa pimeä työ on määritelty ”maksetuksi toiminnaksi, joka on luonteeltaan laillista mutta josta ei ilmoiteta viranomaisille, ottaen samalla huomioon eri jäsenvaltioiden sääntelyjärjestelmien erot”.¹

Koska pimeää työtä ei seurata tai rekisteröidä ja koska se määritellään eri maiden lainsäädännössä eri tavoin, on vaikeaa tehdä luotettavaa arviota pimeän työn yleisyydestä eri jäsenvaltioissa. Sen vuoksi pimeää työtä koskevat arviot vaihtelevat suuresti.²

Viimeisimmässä, vuonna 2013 tehdyssä Eurobarometri-tutkimuksessa³ vain neljä prosenttia vastaajista myönsi tehneensä pimeää työtä.⁴ Yksitoista prosenttia kuitenkin myönsi ostaneensa edellisen vuoden aikana tavaroita tai palveluja, joihin heillä on syytä uskoa liittyvän pimeää työtä. Määrässä on huomattavaa vaihtelua EU:n eri puolilla. Pimeän työn esiintymisen laajuutta ja toimintalinjoja ongelman ratkaisemiseksi analysoidaan arviointiraportin ”Employment and Social Developments in Europe 2013” luvussa ”Undeclared work: recent developments”.⁵

Pimeällä työllä on vakavia vaikutuksia talousarvioon verotulojen ja sosiaaliturvamaksuista saatavien tulojen vähenemisen vuoksi. Se vaikuttaa kielteisesti työllisyyteen, tuottavuuteen, työoloihin, taitojen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Se alentaa eläkeoikeuksia ja heikentää mahdollisuutta käyttää terveydenhuoltopalveluja. Se tekee yritysten välisestä kilpailusta epäreilua. Siirtyminen harmaasta tai pimeästä työstä viralliseen työntekoon voi osaltaan edistää myös Eurooppa 2020 -strategian⁶ työllisyystavoitteiden saavuttamista.

Tähän läheisesti liittyvä ilmiö on väärin ilmoitettu työ eli näennäisyrittäjäyys, jolla tarkoitetaan sitä, että työntekijän ilmoitetaan virallisesti toimivan itsenäisenä ammatinharjoittajana palvelusopimuksen perusteella, mutta hänen suorittamansa työ täyttää kaikki kansallisen lainsäädännön ja kansallisten käytäntöjen mukaiset työsuhteen määrittelyperusteet. Näennäisyrittäjäyydellä on haitallisia seurauksia asianomaisten työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen ja sosiaaliturvaan samoin kuin verotuloihin, joskin seuraukset ovat yleensä vähemmän haitallisia kuin pimeällä työllä.

Tiedonannossa ”Tavoitteena työllistävä elpyminen”⁷ komissio korostaa, että työllistävän kasvun lujittaminen edellyttää työllisyyspolitiikkaa, jolla saadaan aikaan suotuisat olosuhteet

¹ Komission tiedonanto ”Tehokkaammin pimeää työtä vastaan”, KOM(2007) 628, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0628:FI:HTML>.

² Ks. pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön edistämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamista koskeva vaikutusten arviointi, liite II.

³ Erityiseurobarometri 402, ”Undeclared work in the European Union”, 2013, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_402_en.pdf.

⁴ Kaikki luvut perustuvat suoriin kyselyihin, jotka toteutettiin EU-kansalaisten henkilökohtaisilla haastatteluilta. Näin ollen tietoisuus, kansalliset määritelmät, pimeän työn avoimuus ja luottamus haastattelijaan ovat tärkeitä edellytyksiä sille, että kansalaiset voivat ilmoittaa tehneensä pimeää työtä tai hyötynensä siitä.

⁵ Euroopan komissio, Employment and Social Developments in Europe 2013, Luxemburg, 2014.

⁶ Komission tiedonanto ”Eurooppa 2020 – Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia”, KOM(2010) 2020, 3.3.2010, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:FI:PDF>.

⁷ Komission tiedonanto ”Uuden osaamisen ja työllisyyden ohjelma: Eurooppa tähtää täystyöllisyyteen”, KOM(2010) 682, 23.11.2010.

⁷ Komission tiedonanto ”Tavoitteena työllistävä elpyminen”, COM(2012) 173 final, 18.4.2012.

työpaikkojen luomiselle, ja että epävirallisen tai pimeän työn muuttamisella virallisiksi työsuhteiksi voi olla myönteisiä vaikutuksia työvoiman kysyntään.

Näin ollen työllisyyden suuntaviivassa 7 (sekä naisten että miesten työmarkkinoille osallistumisen lisääminen, rakennetyöttömyyden vähentäminen ja työpaikkojen laadun edistäminen)⁸ kehoitetaan jäsenvaltioita tiivistämään sosiaalista vuoropuhelua ja vähentämään työmarkkinoiden segmentoitumista toteuttamalla toimenpiteitä, joilla puututaan epävarmoihin työsuhteisiin, vajaatyöllisyyteen ja pimeään työntekoon.

Vuosien 2012 ja 2013 maakohtaisissa suosituksissa⁹ useat jäsenvaltiot saivat suosituksia, jotka koskivat pimeän työn torjuntaa, harmaata taloutta, veronkiertoa ja/tai verosäännösten noudattamista.

Euroopan parlamentti peräänkuulutti 14. tammikuuta 2014 antamassaan päätöslauselmassa yhteistyön tiivistämistä ja työsuojelutarkastusvirastojen tukemista pimeän työn torjumiseksi.¹⁰

Työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annettu uusi täytäntöönpanodirektiivi helpottaa osaltaan puuttumista petoksiin ja väärinkäyttöihin ja tiettyihin pimeän työn muotoihin.

Päävastuu pimeän työn torjumisessa on jäsenvaltioilla. Pimeän työn vastaiset toimet ovat lähinnä kolmenlaisten valvontaelinten varassa: a) työsuojelutarkastusvirastot puuttuvat työoloihin ja/tai terveys- ja turvallisuusvaatimusten noudattamiseen liittyviin väärinkäyttöihin, b) sosiaaliturva-alan tarkastusvirastot torjuvat sosiaaliturvamaksuihin liittyviä petoksia ja c) veroviranomaiset käsittelevät verovilppejä. Joissakin jäsenvaltioissa myös työmarkkinaosapuolet¹¹ osallistuvat kyseisten tehtävien hoitoon. Lisäksi niihin osallistuvat muutamissa jäsenvaltioissa tulliviranomaiset, maahanmuuttovirastot, poliisi ja syyttäjänvirasto. On kuitenkin havaittu, että näiden eri kansallisten elinten välinen yhteistyö ei kaikissa tapauksissa ole niin jäsenneltyä eikä tuloksellista kuin olisi tarpeen.

Pimeän työn mittaaminen on edelleen suuri haaste, mikä vaikeuttaa kohdennettujen toimien ja tarkastuskäytäntöjen kehittämistä niin, että voitaisiin ehkäistä, vähentää tai ainakin seurata pimeän työn esiintymistä. Yhteiset haasteet, joihin eri valtiot joutuvat vastaamaan vähentääkseen pimeää työtä ja taatakseen pimeää työtä tekeville työntekijöille kunnolliset työolot, edellyttävät koordinoitumpia toimia hallituksilta ja julkisilta laitoksilta. On jatkettava toimia, jotka vähentävät sekä työnantajien houkutusta käyttää pimeää työvoimaa että työntekijöiden houkutusta ryhtyä kyseiseen toimintaan.

Pimeää työtä voi esiintyä monilla eri aloilla. Yksittäisistä toimialoista kaikkein useimmin ja paljon muita aloja enemmän pimeää työtä tehdään rakennusalalla.¹² Muita aloja ovat kotitalouspalvelut, joihin sisältyvät kotitalouksien siivouspalvelut sekä lasten ja vanhusten hoito, henkilökohtaiset palvelut, yksityiset turvallisuuspalvelut, teollisuussiivous, maatalous sekä hotelli-, ravintola- ja ateriapalvelualat.

⁸ Neuvoston päätös 2010/707/EU, annettu 21 päivänä lokakuuta 2010, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista.

⁹ http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_fi.htm

¹⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2014-0012>

¹¹ Saksassa liittovaltion valtiovarainministeriön ja rakennus-, maalaus- ja teollisuuden tekstiilipalvelualojen työmarkkinaosapuolten väliset sopimukset, Bulgariassa kansallisen liiketoiminnan sääntöjä käsittelevän keskuksen perustaminen ja Luxemburgissa henkilökortin käyttöönotto jokaiselle rakennuskohteen työntekijälle.

¹² Erityiseurobarometri 402, ”Undeclared work in the European Union – Report”, 2013.

Pimeää työtä esiintyy monilla erilaisilla työpaikoilla, ja sitä tekevät profiililtaan ja taustaltaan hyvin erilaiset työntekijät. Tällainen hajanaisuus tekee pimeään työhön puuttumisesta vaikeaa ja edellyttää erityisiä strategioita.

Pimeän työn ehkäiseminen ja torjuminen edistää EU:n ja kansallisen lainsäädännön täytäntöönpanoa etenkin palvelussuhdelainsäädännön, työoikeuden, työterveyden ja -turvallisuuden sekä kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen aloilla. Koska haasteet ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille ja pimeän työn vaikutukset ulottuvat usein yli valtioiden rajojen, EU:n tason toimilla voi olla suuri merkitys, koska ne vahvistavat pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävää valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä eri jäsenvaltioissa ja niiden kesken. Tällä hetkellä ei ole käytössä virallista mekanismia, jota jäsenvaltioiden kaikki asiaankuuluvat viranomaiset voisivat käyttää käsitellessään pimeään työhön liittyviä rajat ylittäviä näkökohtia.

Näin ollen EU:n tason toimet auttaisivat jäsenvaltioita puuttumaan pimeään työhön tehokkaammin ja vaikuttavammin. Samalla olisi mahdollista käsitellä työvoiman liikkuvuuteen liittyviä haasteita EU:n tasolla myönteisellä ja rakentavalla tavalla, niin että samalla turvataan työntekijöiden vapaa liikkuvuus, joka on yksi EU:n perusvapauksista.

Kansallisten valvontaviranomaisten välillä on jo yhteistyötä EU:n tasolla, sillä useiden komiteoiden ja työryhmien työskentely liittyy osin pimeään työhön. Kyseiset ryhmät käsittelevät pimeää työtä kuitenkin vain satunnaisesti tai suppeasti: johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC) tarkastelee pimeää työtä työterveyden ja -turvallisuuden näkökannalta, työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon käsittelevä asiantuntijakomitea työntekijöiden lähettämistä koskevien sääntöjen kiertämisen kannalta, työllisyyskomitea (EMCO) keskustelee työllisyyspolitiikan vaikutuksista pimeään työhön, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevä hallintotoimikunta tarkastelee virheitä ja petoksia sosiaaliturvajärjestelmien koordinoinnin yhteydessä ja välitöntä verotusta koskevaa hallinnollista yhteistyötä käsittelevä työryhmä pyrkii helpottamaan alan tietojen, kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamista.

Lisäksi on toteutettu hyödyllistä kokemustenvaihtoa joko osana Euroopan työllisyysstrategiaan kuuluvan keskinäisen oppimisen ohjelman tai monenvälisen hankkeiden puitteissa¹³, mikä osoittaa jäsenvaltioiden olevan kiinnostuneita pimeän työn torjumiseksi tehtävästä yhteistyöstä. Jäsenvaltiot ovat myös toteuttaneet pimeän työn tiettyjä näkökohtia koskevia monenvälisiä hankkeita ja tehneet kahdenvälisiä sopimuksia. Foorumi ei ole esteenä hallinnollista yhteistyötä koskevien kahdenvälisen sopimusten tai järjestelyjen soveltamiselle.

Saadut kokemukset kuitenkin osoittavat, että kaikki jäsenvaltiot eivät osallistu näihin toimiin. Jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta osallistua tällaiseen vapaaehtoiseen monenkeskiseen yhteistyöhön, eikä ole olemassa mekanismia, jolla osallistumisesta voitaisiin tehdä pakollista tapauksissa, joissa muut jäsenvaltiot pitävät sitä tarpeellisena. Tästä syystä EU:n laajuinen yhteistyö on edelleen hajanaista niin osallistuvien jäsenvaltioiden kuin käsiteltävien asioidenkin suhteen.

Toinen kannustin alalla tehtävälle yhteistyölle ovat asiaa käsittelevien valvontaviranomaisten yhteiset haasteet eri jäsenvaltioissa. Tarkastusviranomaiset kohtaavat vaikeuksia rajat ylittävissä tilanteissa etenkin kun tavoitteena on yksilöidä pimeän työn esiintymistapauksia tai määrätä niistä seuraamuksia, koska niiden perinteisillä menettelyillä voidaan puuttua pimeään työhön liittyviin tekijöihin lähinnä kotimaassa. Siirtotyöläisten työsuhteen luonteen ja/tai

¹³ Ks. pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön edistämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamista koskeva vaikutusten arviointi, luku 3.2.2, taulukko 1.

edellytysten tarkastaminen voi olla vaikeaa kommunikointiongelmien tai sääntöjen heikon tuntemuksen vuoksi tai siksi, että on olemassa lain harmaalla alueella toimivia järjestäytyneitä verkostoja, jotka usein käyttävät hyväkseen monimutkaisia oikeudellisia rakenteita ja joihin kuuluu elimiä tai välittäjiä useissa eri jäsenvaltioissa ja jotka toisinaan turvautuvat myös näennäisyrittäjyyden kaltaisiin työnteon muotoihin. Monilla jäsenvaltioilla on vaikeuksia varmistaa asianmukainen viestintä ja yhteistyö eri valvontaelinten välillä niin jäsenvaltion sisällä kuin valtioiden rajat ylittävissä tapauksissa.

Lisäksi on havaittu usein, että työn liiallinen verotus tai sääntely voi lisätä pimeää työtä ja että muilla kuin rankaisukeinoilla saatetaan pystyä tehokkaasti kannustamaan työnantajia ilmoittamaan työsuhteista ja noudattamaan lainsäädäntöä.

Lopuksi on syytä todeta, että vaikka kaikki jäsenvaltiot ovat yleensä yhtä mieltä siitä, että pimeää työtä on tarpeen ehkäistä ja torjua, käytännössä kyseiseen päämäärään voidaan sitoutua eri tavoin ja eri tasolla, ja lopulta siitä voi tulla poliittisesti vähemmän tärkeä tavoite, jota ei pidetä kiireellisenä.

Sen vuoksi tiedonannossa ”Tavoitteena työllistävä elpyminen” korostettiin tarvetta parantaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja ilmoitettiin aikomuksesta käynnistää kuulemisia, jotka koskevat työsuojelutarkastusvirastojen ja muiden valvontaelinten välisen EU:n tason foorumin perustamista pimeän työn torjumiseksi. Foorumin tavoitteena on yhteistyön parantaminen, parhaiden käytäntöjen jakaminen ja tarkastuksia koskevien yhteisten periaatteiden määrittäminen.

2. INTRESSITAHOJEN KUULEMISTEN TULOKSET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINNIT

Tämä ehdotus perustuu useisiin hiljattain toteutettuihin tutkimuksiin ja kuulemisiin.

Vuonna 2010 teetettiin ulkopuolinen toteutettavuustutkimus, joka koski eurooppalaisen foorumin perustamista työsuojelutarkastusvirastojen ja muiden asiaan liittyvien seuranta- ja valvontaelinten yhteistyötä varten pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi.¹⁴ Tutkimuksessa analysoitiin nykyisiä kansallisia institutionaalisia puitteita ja poliittisia toimenpiteitä, kansallisen ja kansainvälisen tason valvontaelinten kohtaamia vaikeuksia, olemassa olevaa rajat ylittävää yhteistyötä ja parhaita käytäntöjä sekä yksilöitiin mahdollisia vaihtoehtoja pimeän työn ehkäisemistä ja torjuntaa koskevaksi eurooppalaiseksi foorumiksi.

Myös pimeää työtä koskevaa erityiseurobarometriä¹⁵ ja Eurofoundin äskettäin julkaisemaa raporttia pimeän työn torjumisesta jäsenvaltioissa¹⁶ on hyödynnetty tämän aloitteen valmistelussa. Eurofoundin raportin yhteydessä julkaistiin ajantasaistettu tietokanta¹⁷ vuosien 2008 ja 2013 välisenä aikana toteutetuista toimenpiteistä. Tietokanta sisältää 186 tapaustutkimusta kaikista EU:n jäsenvaltioista sekä ehdokasmaista. Tietokannasta on mahdollista hakea toimenpiteitä maittäin tai toimenpidetyypin, kohderyhmän tai toimialan mukaan.

¹⁴ ”Joining up in the fight against undeclared work in Europe: Feasibility study on establishing a European platform for cooperation between labour inspectorates, and other relevant monitoring and enforcement bodies, to prevent and fight undeclared work”, Regioplan 2010, <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=6676&langId=en>.

¹⁵ Erityiseurobarometri 402, ”Undeclared work in the European Union – Report”, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_402_en.pdf.

¹⁶ ”Tackling undeclared work in 27 European Union Member States and Norway. Approaches and measures since 2008”, Eurofound 2013,

<http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef13243.htm>.

¹⁷ <http://www.eurofound.europa.eu/areas/labourmarket/tackling/search.php>

Sidosryhmien kuulemiset toteutettiin työsuhteista vastaavien pääjohtajien työryhmän (DG IR), johtavien työsuojelutarkastajien komitean (SLIC) ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan puitteissa. Yleisesti ottaen jäsenvaltioiden edustajat tunnustivat EU:n tason toimilla saavutettavan lisäarvon pimeän työn ehkäisemisessä ja torjunnassa ja antoivat tukensa komission aikomukselle osallistua tiiviimmin tämän alan politiikkaan.

Euroopan tason työmarkkinaosapuolten näkemyksiä kerättiin ensimmäisen vaiheen kuulemisessa (4.7.2013 – 4.10.2013).¹⁸ Komissio yksilöi pimeän työn ehkäisemiseen ja torjuntaan liittyvät suurimmat ongelmat, muistutti mieliin viimeisimmät komission toteuttamat toimet ja esitteli aloitteen tavoitteet ja sen mahdollisen sisällön. Kuulemisen tarkoituksena oli saada johdon ja työntekijöiden näkemyksiä EU:n toimien suuntaamisesta. Komissio sai 15 vastausta (2 yhteistä vastausta, 3 työntekijöiden edustajilta ja 10 työnantajajärjestöiltä). Työmarkkinaosapuolet olivat samaa mieltä yleisestä ongelman kuvauksesta ja totesivat, että toiminta EU:n tasolla on perusteltua, kun pääasiallisena tavoitteena on avustaa kansallisia viranomaisia, kuten työsuojelutarkastusvirastoja ja sosiaaliturva- ja veroviranomaisia, pimeän työn ehkäisemisessä ja torjunnassa. Yleisesti ottaen työmarkkinaosapuolet olivat yhtä mieltä siitä, että eurooppalainen foorumi voisi olla tarkoituksenmukainen väline jäsenvaltioiden välisen yhteistyön lisäämiseen. Työmarkkinaosapuolten näkemykset poikkesivat kuitenkin toisistaan.

Useimmat työnantajien edustajat olivat sitä mieltä, että foorumi olisi perustettava. Ne kuitenkin katsoivat, että uutta erillistä rakennetta ei tarvita. Sen sijaan voitaisiin harkita muita vaihtoehtoja, kuten uuden alaryhmän perustamista johonkin olemassa olevaan ryhmään tai nykyisten ryhmien toiminnan parempaa koordinoitua. Kaikki ammattiyhdistykset ja jotkin työnantajien edustajat kannattivat itsenäisen uuden elimen perustamista sen varmistamiseksi, että pimeää työtä käsiteltäisiin kaikilta näkökannoilta, mikä ei välttämättä toteutuisi nykyisiä rakenteita käyttämällä. Ammattiyhdistykset ja jotkin työnantajien edustajat kannattivat jäsenvaltioiden pakollista osallistumista foorumiin, mutta jotkin työnantajajärjestöt pitivät vapaaehtoista osallistumista parempana. Työmarkkinaosapuolet antoivat tukensa komission aikomukselle esittää aloite mutta eivät halunneet aloittaa asiaa koskevia neuvotteluja.

Työmarkkinaosapuolten toisen vaiheen kuuleminen toteutettiin 30.1.2014 – 13.3.2014.¹⁹ Sen yhteydessä komissio esitteli ensimmäisen vaiheen kuulemisen tulokset ja suunnitellun unionin aloitteen sisällön. Kuulemisen tavoitteena oli saada työmarkkinaosapuolilta näkemyksiä pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän jäsenvaltioiden välisen yhteistyön tiivistämistä koskevan komission suunnitteleman aloitteen sisällöstä. Komissio sai 16 vastausta (1 yhteisen vastauksen, 4 vastausta työntekijöiden edustajilta ja 11 työnantajajärjestöiltä). Työmarkkinaosapuolet antoivat yleisesti tukensa pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi toteutettaville EU:n tason toimille ja toistivat ensimmäisen vaiheen kuulemisessa ilmi tuodut näkemykset foorumin tavoitteista, laajuudesta, tehtävistä/aloitteista sekä siihen osallistumisesta ja sen muodosta. Työmarkkinaosapuolten osallistumisesta foorumiin esitettiin uusia näkökantoja. Ammattiyhdistykset ja työnantajien edustajat olivat yhtä mieltä siitä, että EU:n tasolla toimivien työmarkkinaosapuolten – sekä alojen välisten että sellaisia aloja edustavien, joilla pimeä työ on yleistä – olisi osallistuttava

¹⁸ ”Consultation of social partners under article 154 TFEU on enhancing EU cooperation in the prevention and deterrence of undeclared work”, Consultation document C(2013)4145, <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=10345&langId=en>.

¹⁹ ”Second stage consultation of Social Partners under Article 154 TFEU on enhancing EU cooperation in the prevention and deterrence of undeclared work” C(2014)452 final, <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11424&langId=en>.

foorumiin tarkkailijoina. Jotkin ammattiyhdistykset ja työnantajien edustajat esittivät, että työmarkkinaosapuolet olisi otettava foorumin jäseniksi.²⁰

Vaikutusten arviointiin sisältyi useita toimintavaihtoehtoja EU:n tason yhteistyön edistämiseksi pimeän työn ehkäisemisessä ja torjunnassa. Ensimmäiseksi tarkasteltiin vaihtoehtoa, jonka mukaan uusia, nykyisten työryhmien ja aloitteiden lisäksi tulevia toimia ei toteuteta. Lisäksi oli esillä vaihtoehto, jossa nykyisten eri työryhmien ja komiteoiden työtä koordinoitaisiin paremmin.

Kolmantena vaihtoehtona oli eurooppalaisen foorumin perustaminen pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi EU:ssa tehtävän yhteistyön edistämiseksi. Foorumin perustamiseen liittyen tarkasteltiin useita alavaihtoehtoja, joita olivat esimerkiksi foorumin vapaaehtoinen tai pakollinen jäsenyys ja jäsenvaltioiden pimeän työn torjumiseksi toteuttamien toimien koordinoinnin antaminen Eurofoundin vastuulle. Yhtenä vaihtoehtona harkittiin myös erillisviraston perustamista vastaamaan EU:n lainsäädännön täytäntöönpanosta ja torjumaan pimeää työtä.

Analyysi vahvisti sen, että paras vaihtoehto on perustaa eurooppalainen foorumi, johon osallistuminen on pakollista. Foorumin kautta kaikkien jäsenvaltioiden kaikki asiaankuuluvat viranomaiset osallistuisivat EU:n tason toimintaan, ja se tekisi mahdolliseksi säännöllisen ja toimivan yhteistyön tällä alalla. Alavaihtoehtoa, jonka mukaan monenvälinen yhteistyö olisi vapaaehtoista, ei pidetty parhaana mahdollisena, koska joidenkin jäsenvaltioiden kieltäytyminen osallistumasta vähentäisi huomattavasti EU:n laajuisen yhteistyön merkitystä tavoitteensa korkeammalle asettaneiden jäsenvaltioiden kannalta. Pakollinen osallistuminen katsottiin tarpeelliseksi erityisesti siksi, että yhteistyö pimeään työhön liittyviin valtioiden rajat ylittäviin näkökohtiin puuttumiseksi ei voisi täysin onnistua, jos jotkin jäsenvaltiot (joille kyseiset näkökohdat ovat prioriteetti eli enimmäkseen maat, joihin tullaan tekemään pimeää työtä) olisivat siinä mukana ja toiset eivät. Pimeään työhön liittyvillä rajat ylittävillä näkökohdilla voi olla kielteisiä vaikutuksia myös sisämarkkinoiden toimintaan, sillä toisiin jäsenvaltioihin palveluja tarjoavat työnantajat, jotka käyttävät pimeää työvoimaa, tekevät kilpailusta epätasapuolista. Kyseiset työnantajat pystyvät tarjoamaan halvempia palveluja, koska ne eivät maksa veroja eivätkä noudata esimerkiksi terveys-, turvallisuus- ja työehtolainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksiaan.

Kun otetaan huomioon kaikki edellä mainitut seikat eli tarve tehostaa EU-yhteistyötä, pimeään työhön liittyvät valtioiden rajat ylittävät näkökohdat ja niiden vaikutukset sisämarkkinoiden toimintaan, tiivistettyyn yhteistyöhön osallistumisen on oltava pakollista kaikille jäsenvaltioille, jotta ilmiön kaikkiin näkökohtiin voidaan puuttua.

Muut vaihtoehdot eivät varmistaisi kaikkien jäsenvaltioiden kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten mukanaoloa, rajoittaisivat yhteistyön parhaiden käytäntöjen jakamiseen, eivät antaisi mahdollisuutta käsitellä täytäntöönpanokysymyksiä asianmukaisesti eivätkä siksi tukisi kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jota ongelman ratkaiseminen edellyttää. Lisäksi muut vaihtoehdot eivät toisi ongelmaa yhtä hyvin näkyville eivätkä korostaisi sen merkittävyyttä EU:n tasolla.

Foorumi kokoaa jäsenistössään yhteen kaikkien jäsenvaltioiden eri valvontaviranomaisia. Muilla sidosryhmillä, etenkin EU:n tason työmarkkinaosapuolilla, unionin asiaankuuluvilla erillisvirastoilla kuten Eurofoundilla ja Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirastolla (EU-OSHA) sekä kansainvälisillä organisaatioilla kuten Kansainvälisellä työjärjestöllä (ILO) ja ETA-maiden edustajilla, on tarkkailijan asema.

²⁰ Lisätietoja: ks. pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön edistämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamista koskeva vaikutusten arviointi, liite I.

Foorumilla on useita myöhemmin täsmennettäviä tehtäviä, joita se toteuttaa hyväksytyjen työohjelmien perusteella. Hyvien käytäntöjen vaihto on yhteistyön ensimmäinen konkreettinen vaihe. Sen avulla saadaan lisää tietoa kyseisestä ilmiöstä ja voidaan ymmärtää paremmin, mitä mahdollisuuksia on puuttua pimeään työhön ja mitkä ovat tärkeimmät toimijat muissa jäsenvaltioissa. Jotta tietojen vaihdosta saataisiin mahdollisimman paljon hyötyä, voitaisiin luoda Eurofoundin tietokantaan perustuva tietopankki, josta saataisiin tarkempia tietoja täytäntöönpanoon liittyvistä kysymyksistä ja jonka perusteella voitaisiin laatia yhteisiä ohjeita ja periaatteita. Foorumin toiminnan odotetaan kehittyvän vähitellen tiedon ja hyvien käytäntöjen vaihtamisesta monimuotoisempaan yhteistyöhön sitä mukaa, kun keskinäinen luottamus ja kokemus lisääntyvät. Lopulta foorumin pitäisi voida järjestää yhteistä koulutusta ja henkilöstövaihtoa ja koordinoita operationaalisia toimia kuten yhteisiä tarkastuksia ja tiedonjakamista.

Ehdotus tukee unionin välineiden, toimintalinjojen (laadukkaiden ja pysyvien työpaikkojen ja korkean työllisyystason edistäminen, riittävän ja asianmukaisen sosiaalisen suojelun takaaminen, sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden torjuminen ja työolojen parantaminen) ja asiaa koskevan lainsäädännön kehittämistä, täytäntöönpanoa, seurantaa ja arviointia ja edistää näyttöön perustuvaa päätöksentekoa ja yhteiskunnallista kehitystä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1. Oikeusperusta

EU:n valta toteuttaa pimeään työhön liittyviä toimia perustuu SEUT-sopimuksen sosiaalipolitiikkaa koskeviin artikloihin. Ennen kaikkea **SEUT-sopimuksen 151 artiklan** mukaan ”unionin ja jäsenvaltioiden tavoitteena on työllisyyden edistäminen, elin- ja työolojen kohentaminen [...], riittävä sosiaalinen suojeleminen [...] tarkoituksena saavuttaa korkea ja kestävä työllisyystaso, ja syrjäytymisen torjuminen”. **SEUT-sopimuksen 153 artiklassa** luetellaan alat, joilla unioni tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa ja joita ovat muun muassa työehdot, työmarkkinoilta syrjäytyneiden henkilöiden integroiminen ja sosiaalisen syrjäytymisen torjuminen.

Ehdotus pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän EU:n tason yhteistyön tehostamisesta perustuu **SEUT-sopimuksen 153 artiklan 2 kohdan a alakohtaan**, jonka mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat toteuttaa toimenpiteitä jäsenvaltioiden välisen yhteistyön edistämiseksi aloittein, joilla pyritään parantamaan tiedon saantia, kehittämään tiedon ja parhaiden käytänteiden vaihtoa, edistämään innovatiivisia lähestymistapoja ja arvioimaan kokemuksia ja jotka eivät merkitse jäsenvaltioiden lakien ja asetusten yhdenmukaistamista.

Tärkeimmät tavoitteet, joihin tällä aloitteella pyritään, ovat työllisyyden edistäminen ja työolojen kohentaminen (SEUT-sopimuksen 151 artikla). Kun otetaan huomioon, että pimeän työn torjunta on eri jäsenvaltioissa erityyppisten valvontaviranomaisten vastuulla (kuten 1 luvussa selostetaan), tämä aloite on syytä ulottaa koskemaan kaikkia kansallisia viranomaisia, myös niitä, jotka eivät toimi aktiivisesti työllisyys- ja sosiaalialalla mutta jotka ovat osittain vastuussa pimeän työn torjumisesta tai ehkäisemisestä tai joilla on siinä oma roolinsa, kuten vero-, maahanmuutto- ja tulliviranomaisia.

3.2. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet

Valittu oikeudellinen väline – Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös – on sopivin, kun otetaan huomioon, että asianomaisen artiklan mukaan aloite on hyväksyttävä tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen.

Jäsenvaltioilla on pääasiallinen toimivalta pimeän työn torjunnassa, mutta vastassa olevat haasteet ovat yhteisiä kaikille jäsenvaltioille; näitä haasteita ovat muun muassa pimeän työn kielteiset vaikutukset talouteen ja yhteiskuntaan, vaikeus puuttua valtioiden rajat ylittäviin pimeän työn muotoihin, verotuksen/sääntelyn sovittaminen oikeasuhteiseksi niin, ettei työnantajilla ole kimmoketta turvautua pimeään työhön, ja eri valvontaviranomaisten välinen puutteellinen yhteistyö. EU:n toimet EU:n tason yhteistyön edistämiseksi tukisivat jäsenvaltioita pimeän työn torjumisessa ja ehkäisemisessä tekemällä yhteistyöstä tehokkaampaa ja tuloksellisempaa. Siten ne toisivat lisäarvoa jäsenvaltioiden toimille. Kansalliset valvontaviranomaiset ovatkin sopivimpia tahoja puuttumaan pimeään työhön liittyviin haasteisiin. Valtioiden rajat ylittäviin näkökohtiin taas voidaan parhaiden tarttua EU:n tasolla. Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä kyseessä on jäsenvaltioiden yhteistyön edistämiseen tarkoitettu toimenpide, jolla ei yhdenmukaisteta jäsenvaltioiden lakeja ja asetuksia. Mahdollisuutta perustaa uusi EU:n erillisvirasto harkittiin, mutta se hylättiin uuden viraston perustamisesta seuraavien hallinnollisten kustannusten vuoksi.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1296/2013²¹ perustetaan työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskeva Euroopan unionin ohjelma ("EaSI-ohjelma") vuosiksi 2014–2020. Foorumi rahoitetaan ohjelman Progress-lohkosta. Tehtävien hoitamista – käytännön välineiden käyttöönottoa, palveluntarjoajilta saatavaa tukea, yhteisten ohjeiden ja periaatteiden sekä käsikirjojen julkaisemista, pysyvän koulutuskapasiteetin kehittämistä ja yhteisiä koulutustoimia koskevien yhtenäisten puitteiden kehittämistä sekä vertaisarviointien ja eurooppalaisten kampanjoiden järjestämistä – varten on varattu alustavasti 2,1 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi määrärahat kattavat apurahoja foorumin tavoitteiden saavuttamista tukeville hankkeille. Enintään 224 000 euroa vuodessa käytetään foorumin kokouksiin osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

On myös syytä muistaa, että Euroopan sosiaalirahasto (ESR) tukee julkisen hallinnon ja hallintotavan laadun parantamiseen tähtääviä jäsenvaltioiden toimia ja edistää siten jäsenvaltioiden rakenteellisia uudistuksia. Kyseinen rahoitus sisältyy vuosien 2014–2020 monivuotiseen rahoituskehykseen. Jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään ESR:ää vahvistaakseen kansallisten viranomaistensa valmiuksia torjua pimeää työtä.

Säädösehdotus ei vaikuta talousarvioon eikä edellytä lisähenkilöstöä. Työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosastossa tällä hetkellä työskentelevä komission henkilöstö – 2,5 kokopäivätoimista työntekijää – toimii foorumin sihteeristönä. Tämän ehdotuksen liitteenä olevassa rahoitus selvityksessä annetaan tarkempia tietoja.

Euroopan unionin erillisvirastojen – Eurofoundin ja Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston – osallistuminen foorumin työskentelyyn tarkkailijoina ei laajenna niiden nykyisiä toimivaltuuksia. Ehdotus ei vaikuta kyseisten virastojen talousarvioon.

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1296/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevasta Euroopan unionin ohjelmasta ("EaSI-ohjelma") ja eurooppalaisen työllisyyttä ja sosiaalista osallisuutta koskevan Progress-mikrorahoitusjärjestelyn perustamisesta annetun päätöksen N:o 283/2010/EU muuttamisesta.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS**pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön edistämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 153 artiklan 2 kohdan a alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²²,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²³,

ovat kuulleet Euroopan tietosuojavaltuutettua,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Komissio painotti 18 päivänä huhtikuuta 2012 antamassaan tiedonannossa²⁴ tarvetta parantaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja ilmoitti käynnistävänsä kuulemisia, jotka koskevat pimeän työn torjumista käsittelevän, työsuojelutarkastusvirastojen ja muiden valvontaviranomaisten välisen EU:n tason foorumin perustamista, jotta voidaan parantaa yhteistyötä, jakaa parhaita käytäntöjä ja määrittää tarkastuksia koskevat yhteiset periaatteet.
- (2) Perussopimuksen 148 artiklan 4 kohdan mukaisesti neuvosto hyväksyi päätöksellä 2010/707/EU²⁵ jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat²⁶. Jäsenvaltiot määrittävät kansalliset uudistusohjelmansa ja toteuttavat uudistukset kyseisten yhdennettyjen suuntaviivojen perusteella. Työllisyyden suuntaviivat muodostavat perustan niille maakohtaisille suosituksille, joita neuvosto antaa jäsenvaltioille mainitun artiklan nojalla. Viime vuosina kyseiset suositukset ovat sisältäneet pimeän työn torjumista koskevia maakohtaisia suosituksia.
- (3) Perussopimuksen 151 artiklan mukaan sosiaalipolitiikan alan tavoitteisiin kuuluvat työllisyyden edistäminen ja elin- ja työolojen kohdentaminen. Kyseisten tavoitteiden

²² EUVL C , , s. .²³ EUVL C , , s. .²⁴ Komission tiedonanto ”Tavoitteena työllistävä elpyminen”, COM(2012) 173, 18.4.2012, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=fi&catId=101&newsId=1270&furtherNews=yes>.²⁵ Neuvoston päätös 2010/707/EU, annettu 21 päivänä lokakuuta 2010, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EUVL L 308, 24.11.2010, s. 46).²⁶ Nämä suuntaviivat on pidetty voimassa vuosina 2011, 2012 ja 2013.

saavuttamiseksi unioni voi tukea ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa työterveyden ja -turvallisuuden, työehtojen, työmarkkinoilta syrjäytyneiden henkilöiden integroimisen ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumisen aloilla.

- (4) Tehokkaiden työsuojelutarkastusten strategiasta työolojen parantamiseksi Euroopassa antamassaan päätöslauselmassa Euroopan parlamentti piti myönteisenä komission aloitetta eurooppalaisen foorumin perustamiseksi ja kannatti yhteistyön lisäämistä EU:n tasolla pimeän työn torjumiseksi.²⁷
- (5) EU:n tasolla pimeä työ on määritelty ”maksetuksi toiminnaksi, joka on luonteeltaan laillista mutta josta ei ilmoiteta viranomaisille, ottaen samalla huomioon eri jäsenvaltioiden sääntelyjärjestelmien erot”²⁸, eli sen ulkopuolelle jää kaikki laiton toiminta.
- (6) Itsenäisen ammatinharjoittajan aseman väärinkäyttö, joko kansallisesti tai valtioiden rajat ylittävissä tilanteissa, liittyy usein pimeään työhön. Näennäisyrittäjyydellä tarkoitetaan sitä, että tiettyjen lainsäädäntö- tai verovelvollisuuksien välttämiseksi henkilö ilmoitetaan itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi, vaikka hän täyttää tyypilliset työsuhteessa olevaa työntekijää koskevat edellytykset. Näin ollen näennäisyrittäjyys on väärin ilmoitettua työtä, ja sen olisi kuuluttava foorumin työskentelyalaa.
- (7) Pimeällä työllä on vakavia vaikutuksia talousarvioon verotulojen ja sosiaaliturvamaksuista saatavien tulojen pientymisen vuoksi. Se vaikuttaa kielteisesti työllisyyteen, tuottavuuteen, työoloja koskevien vaatimusten noudattamiseen, taitojen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Se heikentää sosiaalisen suojelun järjestelmien taloudellista kestävyyttä, jättää työntekijän ilman asianmukaisia sosiaalietuuksia ja johtaa eläkeoikeuksien heikkenemiseen ja terveydenhuollon huonompaan saatavuuteen.
- (8) Eri jäsenvaltioissa on otettu käyttöön lukuisia erilaisia lähestymistapoja ja toimenpiteitä pimeän työn torjumiseksi. Jäsenvaltiot ovat myös solmineet kahdenvälisiä sopimuksia ja toteuttaneet monenvälisiä hankkeita tiettyihin pimeän työn näkökohtiin puuttumiseksi. Foorumi ei ole esteenä hallinnollista yhteistyötä koskevien kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamiselle.
- (9) EU:n tason yhteistyö ei ole läheskään kattavaa sen enempää jäsenvaltioiden osallistumisen kuin käsiteltävien kysymysten suhteen. Pimeään työhön liittyvää jäsenvaltioiden asiaankuuluvien viranomaisten maidenvälistä yhteistyötä varten ei ole olemassa virallista järjestelmää.
- (10) Jäsenvaltioiden yhteistyön lujittaminen EU:n tasolla on tarpeen, jotta jäsenvaltioita voidaan auttaa ehkäisemään ja torjumaan pimeää työtä tehokkaammin ja tuloksellisemmin.
- (11) Foorumin avulla pyritään helpottamaan parhaiden käytäntöjen ja tiedon vaihtoa, tarjoamaan EU:n tason puitteet asiantuntemuksen ja analyysien kehittämiseksi ja parantamaan toimien operationaalista koordinaointia jäsenvaltioiden eri valvontaviranomaisten välillä.

²⁷ Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. tammikuuta 2014 tehokkaiden työsuojelutarkastusten strategiasta työolojen parantamiseksi Euroopassa (2013/2112/INI)

²⁸ Komission tiedonanto ”Tehokkaammin pimeää työtä vastaan”, KOM(2007) 628, 24.10.2007, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0628:FI:HTML>.

- (12) Foorumin olisi hyödynnettävä kaikkia asiaankuuluvia tietolähteitä ja etenkin tutkimuksia, jäsenvaltioiden tekemiä kahdenvälisiä sopimuksia ja monenvälisiä yhteistyöhankkeita sekä luotava synergiaa EU:n tason nykyisten välineiden ja rakenteiden välille toimenpiteiden ehkäisevän vaikutuksen maksimoimiseksi. Jäsenvaltioiden toimien operationaalinen koordinointi voitaisiin toteuttaa yhteisten koulutustoimien, vertaisarviointien ja tiedonjakoratkaisujen avulla. Tietoisuutta pimeästä työstä voitaisiin lisätä Euroopan laajuisilla kampanjoilla tai yhteisillä strategioilla.
- (13) Pimeää työtä käsittelevät pääasiassa kolmenlaiset kansalliset valvontaviranomaiset: työsuojelutarkastusvirastot, sosiaaliturva-alan tarkastusvirastot ja veroviranomaiset. Joissakin tapauksissa mukana ovat myös maahanmuuttoviranomaiset ja työvoimapalvelut sekä tulliviranomaiset, poliisi, yleisen syyttäjän virasto ja työmarkkinaosapuolet.
- (14) Jotta pimeään työhön voitaisiin puuttua kattavasti ja menestyksekkäästi, jäsenvaltioissa on toteutettava toimia useilla eri aloilla; sitä helpottaa jäsenelty yhteistyö asiaankuuluvien viranomaisten välillä. Kaikkien niiden kansallisten viranomaisten, joilla on johtava ja/tai aktiivinen rooli pimeän työn torjunnassa ja/tai ehkäisemisessä, olisi osallistuttava yhteistyöhön.
- (15) Jotta foorumi voisi saavuttaa tavoitteensa, sen tukena jokaisessa jäsenvaltiossa olisi oltava keskitetty yhteispiste, jolla olisi oltava riittävät valtuudet toimia yhteistyössä pimeään työhön liittyviä moninaisia näkökohtia käsittelevien kansallisten viranomaisten kanssa.
- (16) EU:n tason työmarkkinaosapuolten – niin alojen välisten kuin niitä aloja edustavien, jotka kärsivät pimeästä työstä muita enemmän – olisi osallistuttava foorumiin ja tehtävä yhteistyötä asiaankuuluvien kansainvälisten organisaatioiden, esimerkiksi Kansainvälisen työjärjestön (ILO), ja unionin erillisvirastojen, etenkin Eurofoundin ja Euroopan työturvallisuus- ja työterveysviraston, kanssa. Eurofoundin ja Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston osallistuminen foorumin työskentelyyn tarkkailijoina ei laajenna niiden nykyisiä toimivaltuuksia.
- (17) Foorumin olisi hyväksyttävä työjärjestyksensä ja työohjelmansa ja säännölliset kertomukset.
- (18) Yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettua direktiiviä 95/46/EY²⁹ ja sen kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä sovelletaan jäsenvaltioiden tämän päätöksen puitteissa suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn. Koska komissio on osa eurooppalaista foorumia, myös yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annettua asetusta (EY) N:o 45/2001³⁰ sovelletaan tämän päätöksen puitteissa suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn.
- (19) Foorumi voi perustaa työryhmiä tutkimaan tiettyjä kysymyksiä, ja sen olisi saatava luottaa erityisasiantuntijoiden ammattitaitoon.

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

³⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

- (20) Foorumi tekee yhteistyötä sellaisten asiaankuuluvien EU:n tason asiantuntijaryhmien ja komiteoiden kanssa, joiden työskentely liittyy pimeään työhön.
- (21) Foorumia ja sen tehtäviä olisi tuettava työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan ohjelman (EaSI) Progress-lohkosta budjettivallan käyttäjän vahvistamien määrärahojen puitteissa.
- (22) Komissio toteuttaa verkoston perustamisen edellyttämät hallinnolliset toimenpiteet,
- OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Foorumin perustaminen

- (1) Perustetaan foorumi, jonka tarkoituksena on edistää EU:n tason yhteistyötä pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, jäljempänä 'foorumi'.
- (2) Foorumissa ovat mukana
- (a) kaikkien jäsenvaltioiden nimeämät valvontaviranomaiset,
 - (b) komissio.
- (3) Foorumin kokouksiin voivat osallistua tarkkailijoina foorumin työjärjestyksessä vahvistetuin ehdoin
- (a) unionin tason alojen välisten työmarkkinaosapuolten edustajat sekä niiden alojen työmarkkinaosapuolten edustajat, joilla pimeä työ on yleistä,
 - (b) Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiön (Eurofound) edustaja ja Euroopan työterveys- ja työturvallisuusviraston (EU-OSHA) edustaja,
 - (c) Kansainvälisen työjärjestön (ILO) edustaja,
 - (d) ETA-maiden edustajat.

2 artikla

Tavoitteet

Edellä 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu foorumi pyrkii osaltaan parantamaan EU:n ja kansallisen lainsäädännön täytäntöönpanoa, vähentämään pimeää työtä ja lisäämään virallista työntekoa, jotta vältetään työn laadun heikkenemiseltä, ja edistämään työmarkkinoille integroitumista ja sosiaalista osallisuutta

- (a) parantamalla jäsenvaltioiden eri valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä EU:n tasolla, jotta pimeän työn, näennäisyrittäjäyys mukaan luettuna, ehkäiseminen ja torjunta olisi tehokkaampaa ja tuloksellisempaa,
- (b) parantamalla jäsenvaltioiden eri valvontaviranomaisten teknisiä valmiuksia puuttua valtioiden rajat ylittäviin pimeän työn näkökohtiin,

- (c) lisäämällä yleistä tietoisuutta toimenpiteiden kiireellisyydestä ja kannustamalla jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan pimeän työn torjumiseksi.

II luku

Toimeksianto ja tehtävät

3 artikla

Toimeksianto

Saavuttaakseen 2 artiklassa luetellut tavoitteet foorumi

- (a) vaihtaa parhaita käytäntöjä ja tietoja,
- (b) kehittää asiantuntemusta ja analyysyjä,
- (c) koordinoi valtioiden rajat ylittäviä operationaalisia toimia.

4 artikla

Tehtävät

- (1) Tehtäviensä suorittamiseksi foorumi huolehtii etenkin seuraavista tehtävistä:
- (a) parantaa pimeää työtä koskevaa tietämystä yhteisten käsitteiden ja mittausvälineiden avulla sekä edistämällä yhteisiä vertailuanalyysyjä ja niihin liittyviä indikaattoreita,
 - (b) kehittää erilaisten pimeän työn hillitsemiseksi toteutettavien poliittisten toimenpiteiden vaikuttavuutta mittaavia analyysyjä, olipa kyse estämis- tai rankaisutoimenpiteistä taikka yleisistä ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä,
 - (c) laatia välineitä, esimerkiksi tietopankki erilaisista käytännöistä/toimenpiteistä (mm. kahdenväliset sopimukset), joita jäsenvaltioissa käytetään pimeän työn ehkäisemisessä ja torjunnassa,
 - (d) tarkastajille tarkoitettujen ei-sitovien suuntaviivojen, hyvän käytännön oppaiden ja tarkastuksia koskevien yhteisten periaatteiden hyväksyminen pimeän työn torjuntaa varten,
 - (e) sellaisten yhteistyömuotojen kehittäminen, jotka lisäävät teknisiä valmiuksia puuttua pimeään työhön liittyviin valtioiden rajat ylittäviin näkökohtiin, hyväksymällä yhteiset puitteet yhteisiä tarkastusoperaatioita ja henkilöstövaihtoa varten,
 - (f) tiedonjakamisen parantamista unionin tietosuojasääntöjen puitteissa koskevien tapojen tarkasteleminen, esimerkiksi sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) ja sosiaaliturvan sähköisen tiedonvaihdon (EESSI) käyttömahdollisuuden selvittäminen,
 - (g) pysyvän koulutuskapasiteetin kehittäminen valvontaviranomaisille ja yhteisen koulutuksen järjestämistä koskevien puitteiden hyväksyminen,
 - (h) vertaisarviointien järjestäminen jäsenvaltioiden pimeän työn torjunnassa saavuttaman edistymisen seuraamiseksi sekä neuvoston antamien pimeän työn

torjuntaa tai ehkäisemistä koskevien maakohtaisten suositusten täytäntöönpanon tukeminen,

- (i) ongelmakokonaisuutta koskevan tietoisuuden lisääminen toteuttamalla yhteisiä toimenpiteitä, kuten koko EU:ta koskevia kampanjoita, ja hyväksymällä alueellisia tai EU:n laajuisia strategioita sekä alakohtaisia lähestymistapoja.
- (2) Tehtäviään hoitaessaan foorumi hyödyntää kaikkia asiaankuuluvia tietolähteitä, kuten tutkimuksia ja monenvälisiä yhteistyöhankkeita, ja ottaa huomioon soveltuvat unionin välineet ja rakenteet sekä asiaa koskevista kahdenvälisistä sopimuksista saadut kokemukset. Se tekee asiaan liittyvää yhteistyötä Eurofoundin ja EU-OSHAn kanssa.

III luku

Foorumin toiminta

5 artikla

Keskitetty yhteyspiste

- (1) Jokaisen jäsenvaltion on nimitettävä yksi keskitetty yhteyspiste foorumin jäseneksi. Ne voivat nimittää myös yhden varajäsenen.
- (2) Nimittäessään edustajiaan jäsenvaltioiden olisi otettava mukaan edustajat kaikista julkisista viranomaisista, joilla on pimeän työn ehkäisemiseen ja/tai torjuntaan liittyviä tehtäviä ja joita ovat esimerkiksi työsuojelutarkastusvirastot, sosiaaliturvaviranomaiset, veroviranomaiset, työvoimapalvelut ja maahanmuuttoviranomaiset, jäljempänä 'valvontaviranomaiset'. Jäsenvaltiot voivat kansallisten säännösten ja/tai käytäntöjen mukaisesti ottaa mukaan myös työmarkkinaosapuolet.
- (3) Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle luettelo kaikista valvontaviranomaisista, jotka osallistuvat pimeän työn ehkäisemiseen ja/tai torjuntaan, sekä niiden yhteystiedot.
- (4) Keskitettyjen yhteyspisteiden on pidettävä foorumin toiminnan osalta yhteyttä kaikkiin pimeän työn ehkäisemiseen ja/tai torjuntaan osallistuviin valvontaviranomaisiin ja varmistettava niiden osallistuminen foorumin tai sen työryhmien kokouksiin ja/tai toimintaan, jos käsiteltävät asiat koskevat niiden toimivaltaan kuuluvaa alaa.

6 artikla

Työmarkkinaosapuolten edustajat

- (1) Alojen välisen tason työmarkkinaosapuolten sekä niiden alojen työmarkkinaosapuolten, joilla pimeä työ on yleistä, edustajat voivat osallistua foorumin kokouksiin tarkkailijoina organisaatioidensa määrittelemien menettelyjen mukaisesti.
- (2) Kyseisten tarkkailijoiden ryhmä koostuu unionin tasolla toimivien alojen välisten ja alakohtaisten työmarkkinaosapuolten ehdotusten perusteella seuraavista:

- (a) enintään kahdeksan alojen välisen tason työmarkkinaosapuolten tarkkailijaa (jakautuen tasapuolisesti työntekijä- ja työnantajajärjestöjen kesken),
- (b) enintään kymmenen sellaisia aloja edustavaa tarkkailijaa, joilla pimeä työ on yleistä (jakautuen tasapuolisesti työntekijä- ja työnantajajärjestöjen kesken).

7 artikla

Toiminta

- (1) Komissio koordinoi foorumin työskentelyä ja toimii sen kokousten puheenjohtajana.
- (2) Tehtäviensä hoitamista varten foorumi vahvistaa enemmistöpäätöksellä
 - (a) työjärjestyksen, joka sisältää muun muassa foorumin päätöksentekomenettelyt,
 - (b) foorumin kaksivuotisen työohjelman, jossa esitellään muun muassa foorumin yksityiskohtaiset tehtävät ja kahden vuoden välein annettavat säännölliset kertomukset,
 - (c) foorumin työohjelmissa täsmennettyjä kysymyksiä tarkastelevien työryhmien perustamisen. Tällaiset työryhmät lakkautetaan heti, kun ne ovat täyttäneet toimeksiantonsa.
- (3) Käsiteltävän asian erityisasiantuntijoita voidaan tapauskohtaisesti kutsua osallistumaan foorumin tai työryhmän työhön, jos se on hyödyllistä ja/tai tarpeellista.
- (4) Foorumia avustaa sihteeristö, jonka komissio järjestää. Sihteeristö valmistelee foorumin kokoukset, työohjelmat ja sen kertomukset.
- (5) Komissio tiedottaa foorumin toiminnasta säännöllisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

8 artikla

Yhteistyö

Foorumi toimii tarpeen mukaan yhteistyössä muiden sellaisten asiaankuuluvien unionin tason asiantuntijaryhmien ja komiteoiden kanssa, joiden työskentely liittyy pimeään työhön, etenkin johtavien työsuojelutarkastajien komitean (SLIC), työntekijöiden lähettämistä työhön toiseen jäsenvaltioon käsittelevän asiantuntijakomitean, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan, työllisyyskomitean (EMCO), sosiaalisen suojelun komitean (SPC) ja hallinnollista yhteistyötä verotuksen alalla käsittelevän työryhmän kanssa. Myös yhteisiä kokouksia voidaan järjestää.

9 artikla

Kustannusten korvaaminen

Komissio korvaa jäsenten, tarkkailijoiden ja kutsuttujen asiantuntijoiden sellaiset matkakulut ja tarvittaessa oleskelukulut, jotka liittyvät foorumin toimintaan.

Jäsenet, tarkkailijat ja kutsutut asiantuntijat eivät saa palkkiota tehtäviensä hoidosta.

10 artikla

Rahoitustuki

Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavat kokonaismäärärahat vahvistetaan työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan ohjelman (EaSI) puitteissa, jonka vuotuiset määrärahat vahvistaa budjettivallan käyttäjä rahoituskehysten rajoissa.

IV luku

Loppusäännökset

11 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio toimittaa neljän vuoden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kertomuksen tämän päätöksen soveltamisesta. Kertomuksessa arvioidaan erityisesti, missä määrin foorumi on edistänyt 2 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja täyttänyt 3 artiklassa ja foorumin työohjelmissa vahvistetut tehtävänsä.

12 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

13 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

Säädökseen liittyvä rahoitus selvitys

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetoitijärjestelmässä (ABM/ABB)
- 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4. Tavoite (Tavoitteet)
- 1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
- 1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenveto arvioituista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.4. *Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa*
 - 3.2.5. *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDOKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävän yhteistyön edistämistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamisesta

1.2. Toimintalohko(t) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä (ABM/ABB)³¹

Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus

1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne

Ehdotus/aloite liittyy uuteen toimeen.

Ehdotus/aloite liittyy uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen.³²

Ehdotus/aloite liittyy käynnissä olevan toimen jatkamiseen.

Ehdotus/aloite liittyy toimeen, joka on suunnattu uudelleen.

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. *Komission monivuotinen strateginen tavoite (monivuotiset strategiset tavoitteet), jonka (joiden) saavuttamista ehdotus/aloite tukee*

Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden tukeminen:

- edistetään työmarkkinoille osallistumisen lisäämistä

- kehitetään turvalliset, joustavat ja liikkuvuuteen perustuvat eurooppalaiset työmarkkinat

- edistetään sosiaalista osallisuutta

- edistetään sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta.

1.4.2. *Erityistavoite (erityistavoitteet) sekä toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä*

Erityistavoite nro 1

Tuetaan unionin välineiden, politiikan (laadukkaiden ja pysyvien työpaikkojen ja korkean työllisyystason edistäminen, riittävän ja asianmukaisen sosiaalisen suojelun takaaminen, sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden torjuminen ja työolojen parantaminen) ja asiaa koskevan lainsäädännön kehittämistä, täytäntöönpanoa, seurantaa ja arviointia ja edistetään näyttöön pohjautuvaa poliittista päätöksentekoa, sosiaalista innovointia ja yhteiskunnallista kehitystä yhteistyössä

³¹ ABM: toimintoperusteinen johtaminen; ABB: toimintoperusteinen budjetointi.

³² Sellaisina kuin nämä on määriteltä varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen sekä julkisten ja yksityisten elinten kanssa.

Toiminto (toiminnot) toimintoperusteisessa johtamis- ja budjetointijärjestelmässä:
Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus

1.4.3. *Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset*

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Ehdotuksen tavoitteena on parantaa yhteistyötä EU:n tasolla valvontaelinten, kuten työsuojelutarkastusvirastojen, sosiaaliturva-, vero- ja muiden asiaankuuluvien viranomaisien välillä, jotta pimeän työn ehkäiseminen ja torjunta olisi tehokkaampaa ja tuloksellisempaa.

1.4.4. *Tulos- ja vaikutusindikaattorit*

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen toteuttamista seurataan

Saavutettavia tuloksia koskevat indikaattorit määritellään foorumin kaksivuotisissa työohjelmissa. Lisäksi komissio toimittaa neuvostolle vuosittain kertomuksen foorumin työskentelystä. Kertomuksissa annetaan tiedot foorumin tarkoista työohjelmista, sen tekemistä aloitteista ja kokousten järjestämistiheydestä.

Foorumin toimintaa arvioidaan neljän vuoden kuluttua päätöksen voimaantulosta.

1.5. **Ehdotuksen/aloitteen perustelut**

1.5.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä*

Tämän päätöksen tarkoituksena on edistää unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa, virallisten työpaikkojen luomista, työolojen laadun paranemista, osallistumista työmarkkinoille ja yleistä sosiaalista osallisuutta

- (a) parantamalla jäsenvaltioiden eri valvontaviranomaisten välistä yhteistyötä EU:n tasolla, jotta pimeän työn ehkäiseminen ja torjunta olisi tehokkaampaa ja tuloksellisempaa,
- (b) parantamalla jäsenvaltioiden eri valvontaviranomaisten teknisiä valmiuksia puuttua pimeään työhön liittyviin valtioiden rajat ylittäviin näkökohtiin,
- (c) lisäämällä jäsenvaltioissa tietoisuutta toimien kiireellisyydestä ja tukemalla pimeän työn torjumistoimia.

1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo*

Pimeän työn ehkäiseminen ja torjunta edistää EU:n ja kansallisten säännösten täytäntöönpanoa etenkin palvelussuhdelainsäädännön, työoikeuden, työterveyden ja -turvallisuuden sekä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen aloilla. SEUT-sopimuksen 151 artiklan tavoitteiden mukaisesti EU:n tasolla toteutettavat pimeän työn torjuntatoimet helpottaisivat virallisten työpaikkojen luomista, työolojen laadun paranemista ja työmarkkinoille osallistumisen ja yleisen sosiaalisen osallisuuden lisäämistä. Aloilla, jolla jäsenvaltioilla ja unionilla on jaettu toimivalta, EU:n toimenpiteillä tuetaan – SEUT-sopimuksen 153 artikla huomioon ottaen – jäsenvaltioiden toimintaa edistämällä pimeän työn ehkäisemiseksi ja torjumiseksi tehtävää EU:n tason yhteistyötä, jotta se olisi tehokkaampaa ja tuloksellisempaa, mikä antaa lisäarvoa jäsenvaltioiden toiminnalle.

1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Pimeää työtä ei tähän mennessä ole käsitelty kattavasti EU:n tasolla niin, että

kaikkien jäsenvaltioiden kaikki asiaankuuluvat viranomaiset olisivat olleet mukana työssä.

1.5.4. *Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut*

Perusoikeudet: Ehdotus on johdonmukainen suhteessa EU:n perusoikeusstrategiaan (KOM(2010) 573 lopullinen).

Eurooppa 2020 -strategia: Ehdotuksella myötävaikutetaan työpaikkojen luomiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategian puitteissa (COM (2010) 2020).

1.6. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

Ehdotuksen/aloitteen mukaisen **toiminnan kesto on rajattu.**

– Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.

– Rahoitusvaikutukset alkavat vuonna VVVV ja päättyvät vuonna VVVV.

■ Ehdotuksen/aloitteen mukaisen **toiminnan kesto ei ole rajattu.**

– Käynnistysvaihe alkaa päivänä, jona päätös hyväksytään,

– minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)³³

■ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

– ■ yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

– toimeenpanovirastoja

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

– kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille

– kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

– Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

– varainhoitoasetuksen 208 ja 209 artiklassa tarkoitetuille elimille

– julkisoikeudellisille yhteisöille

– sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut

– sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut

– henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

³³ Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

- Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, huomautuksille varatussa kohdassa olisi annettava lisätietoja.

Huomautukset:

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Neljä vuotta päätöksen voimaantulon jälkeen foorumin toimintaa arvioidaan. Arviointiperusteena käytetään tulosindikaattoreita, joihin kuuluvat muiden jäsenvaltioiden kanssa tehtävän yhteistyön laatu, säännölliset kertomukset ja jatkotutkimukset. Arvioinnin kohteena on foorumin onnistuminen sille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Kertomus toimitetaan Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä

2.2.1. Todetut riskit

Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan EU:n ohjelman (EaSI) puitteissa toteutettavat liitännäistoimenpiteet: ohjelman puitteissa tehdään lukuisia eri toimintoihin liittyviä sopimuksia ja myönnetään niihin avustuksia, joita myönnetään myös viranomaisorganisaatioille ja valtiosta riippumattomille organisaatioille. Tämä tehdään suoraa hallinnointia soveltaen. Suurin riski liittyy (varsinkin) pienempien organisaatioiden valmiuteen valvoa tehokkaasti menoja ja varmistaa toteutettujen toimien avoimuus.

2.2.2. Tiedot käyttöön otetusta sisäisen valvonnan järjestelmästä

Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan EU:n ohjelman (EaSI) puitteissa toteutettavat liitännäistoimenpiteet: käytetään asetuksessa (EU) N:o 1296/2013 esitettyjä valvontatoimenpiteitä.

2.2.3. Arvio tarkastusten kustannustehokkuudesta ja odotettavissa olevasta virheriskin tasosta

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut torjunta- ja suojatoimenpiteet

Työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan EU:n ohjelman (EaSI) puitteissa toteutettavat liitännäistoimenpiteet: käytetään asetuksessa (EU) N:o 1296/2013 esitettyjä petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi toteutettavia toimenpiteitä.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menupuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä

Moniv. rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Määrärahalaji	Rahoitusosuudet			
	Numero [...] [Nimi.....]]	JM/EI-JM (³⁴)	EFTA-mailta ³⁵	ehdokasmailta ³⁶	kolmansilta mailta	varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet
1	04.03.02.01 EaSI	JM	KYLLÄ	KYLLÄ	EI	EI
1	04.01.04.02 EaSI	EI-JM	KYLLÄ	EI	EI	EI

³⁴ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

³⁵ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

³⁶ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	1	Älykäs ja osallistava kasvu
---	---	-----------------------------

PO: EMPL			vuosi 2014 ³⁷	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020	YHTEENSÄ
• Toimintamäärärahat										
04.03.02.01 (EaSI)	Sitoumukset	(1)	0,150	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,150
	Maksut	(2)	0	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,000
Budjettikohdan numero	Sitoumukset	(1a)								
	Maksut	(2a)								
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ³⁸										
04.01.04.02 (EaSI)		(3)	0,115	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	1,459
EMPL PO:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+1a +3	0,265	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,609
	Maksut	=2+2a +3	0,115	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,459

³⁷ Vuosi n on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

³⁸ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

• Toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0,150	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,150
	Maksut	(5)	0	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,000
• Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)	0,115	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	1,459
Monivuotisen rahoituskehyyksen OTSAKKEESEEN <....> kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+ 6	0,265	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,609
	Maksut	=5+ 6	0,115	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,459
	Maksut	=5+ 6								

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	5	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		vuosi 2014	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020	YHTEENSÄ
PO: EMPL									
• Henkilöresurssit		0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	2,310
• Muut hallintomenot									
EMPL PO YHTEENSÄ	Määrärahat	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	2,310

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	2,310
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		vuosi 2014	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	0,595	2,654	1,754	2,354	1,654	2,354	1,554	12,919
	Maksut	0,445	2,654	1,754	2,354	1,654	2,354	1,554	12,769

3.2.2. Arvioidut vaikutukset toimintamäärärahoihin

- Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset	TUOTOKSET																	YHTEENSÄ	
	Tyyppi ³⁹	Keski määr. kustannukset	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä	Kustannus	Lukumäärä yhteensä
ERITYISTAVOITE 1 ⁴⁰ : Tuetaan unionin välineiden, politiikan ja asiaa koskevan lainsäädännön kehittämistä, täytäntöönpanoa, seuranta ja arviointia ja edistetään näyttöön pohjautuvaa poliittista päätöksentekoa, sosiaalista innovointia ja yhteiskunnallista kehitystä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen sekä julkisten ja yksityisten elinten kanssa.																			
Parhaiden käytäntöjen ja tiedon vaihto, koulutus, teknisten valmiuksien parantaminen yhteistyön edistämiseksi, tietoisuuden lisääminen	Tietopankki, yhteiset ohjeet yms., yhteiset toimet, henkilöstö vaihto, koulutustoimet, kampanjat, strategiat, arviointi	0,366	1	0,15	4	2,100	4	1,200	4	1,800	4	1,100	4	1,800	4	1,000	25	9,150	

³⁹ Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

⁴⁰ Kuten kuvattu kohdassa 1.4.2. ”Erityistavoitteet”.

Välisumma erityistavoite 1	1	0,150	4	2,100	4	1,200	4	1,800	4	1,100	4	1,800	4	1,000	25	9,150	
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	1	0,150	4	2,100	4	1,200	4	1,800	4	1,100	4	1,800	4	1,000	25	9,150	

3.2.3. Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Yhteenveto

- Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	vuosi 2014 ⁴¹	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020	YHTEENS Ä
--	-----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	--------------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 5								
Henkilöresurssit	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	2,31
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 5, välisumma								

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 sisältyvät ⁴²								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot	0,115	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	1,459
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 5 sisältyvät, välisumma								

YHTEENSÄ	0,445	0,554	0,554	0,554	0,554	0,554	0,554	3,769
-----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Henkilöresursseja koskeva määrärahararve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

⁴¹ Vuosi n on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi.

⁴² Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	vuosi 2014	vuosi 2015	vuosi 2016	vuosi 2017	vuosi 2018	vuosi 2019	vuosi 2020
• Henkilöstötaulukkaan sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
XX 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa) (2 AD + 0,5 AST)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
XX 01 01 02 (edustustot EU:n ulkopuolella)							
XX 01 05 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)							
• Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)⁴³							
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 04 yy ⁴⁴	- päätoimipaikassa						
	- EU:n ulkop. edustustoissa						
XX 01 05 02 (epäsuora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ							

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimeen hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenetelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt (2 AD + 0,5 AST)	<p>AD1: Pimeään työhön liittyvien toimien kokonaisseuranta, foorumin sihteeristön työn organisointi, foorumin kokousten johtaminen, mukaan luettuna esityslistaluonnosten, tausta-asiakirjojen ja kokouspöytäkirjaluonnosten laatiminen. Yhteistyön koordinointi. Ehdotus-/tarjouspyynnön koordinointi.</p> <p>AD2: Foorumin operationaalisten toimien kokonaisseuranta, esimerkiksi tietopankin, yhteisten koulutustoimien, tarkastusten, henkilöstövaihtojen, yhteisten asiakirjojen julkaisun jne. hallinointi. Tuki yhteistyön koordinoinnille. Tuki ehdotus-/tarjouspyynnölle.</p>
--	---

⁴³ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö, nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁴⁴ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

	0,5 AST: Hallinnollinen tuki sihteeristölle, mukaan luettuna asiakirjahallinto, kokousten järjestäminen (tilavaraukset, kutsut, kulukorvausasiakirjat jne.), kokousasiakirjojen jakelu, yleinen kirjeenvaihto.
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa

- Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen mukainen.
- Ehdotus/aloite edellyttää monivuotisen rahoituskehityksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät

- Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamista.⁴⁵

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehityksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.
- Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	vuosi n	vuosi n + 1	vuosi n + 2	vuosi n + 3	...ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

⁴⁵

Katso (vuodet 2007–2013 kattavan) toimielinten sopimuksen 19 ja 24 kohta.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:
 - vaikutukset omiin varoihin
 - vaikutukset sekalaisiin tuloihin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁴⁶				
		vuosi n	vuosi n + 1	vuosi n + 2	vuosi n + 3	...ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)
Momentti						

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa:

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä.

⁴⁶ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 25 prosentin osuus.